

Õpilaste arengut ja õppimist toetav hindamine Kärdla Põhikoolis

1. Õpilase hindamise alused

1.1. Õpilaste teadmiste ja oskuste hindamisel lähtutakse põhikooli riiklikus õppekavas, kooli õppekavas ja individuaalses õppekavas nõutavatest teadmistest ja oskustest.

1.2. Hindamise põhilisteks funktsioonideks on:

- toetada ja anda tagasisidet õpilase arengu kohta, innustada ja suunata õpilast sihikindlalt õppima, suunata õpilase enesehinnangu kujunemist ja suunata õpilast edasise haridustee valikul;

- suunata õpetaja tegevust õpilase õppimise ja individuaalse arengu toetamisel; anda alus õpilase järgmise klassi üleviimiseks ning kooli lõpetamise otsuse tegemiseks.

2. Hindamine ja tagasiside

2.1. Hindamine on süstemaatiline teabe kogumine õpilase arengu kohta, selle teabe analüüsimine ja tagasiside andmine.

2.2. Õpilasel ja lapsevanemal on õigus saada aineõpetajalt või klassijuhatajalt teavet hindamise korralduse ning hinnete ning kokkuvõtivate hinnete või hinnangute kujunemise aluste kohta.

2.3. Kooli hindamispõhimõtted on kättesaadavad kooli koduleheküljelt.

2.4. Lastevanemate teavitamine toimub kogu õppeperioodi vältel ekooli abil. Elektroonilise päeviku täitmise eest vastutavad klassiõpetajad, aineõpetajad ja klassijuhatajad.

2.5. Vanemate teavitamine õppeperioodide hinnetest toimub ekooli kaudu ja aastahinnetest paberkujul väljastatud dokumendi abil. I ja II kooliastme kujundava hindamise tagasiside edastatakse vanematele paberkandjal.

2.6. Õpilase arengut ja õppimist toetavad arenguvestlused viiakse läbi klassijuhatajate eestvedamisel kõikide õpilaste ja lapsevanematega kord õppeaastas. Vajadusel kaasatakse vestlusesse aineõpetajaid ja tugispetsialiste.

3. Hindamise korraldus

3.1. Õpilase teadmiste ja oskuste vastavust õppekavas esitatud nõuetele hindab õpetaja õpilase suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel.

3.2. Teadmiste ja oskuste hindamisel on oluline koht arusaamisel ja teadmiste iseseisval rakendamisel.

3.3. Lähtuvalt õppe- ja kasvatustöö üldeesmärkidest ning tegevuse põhiprintsiipidest kasutatakse koolis kombineerituna nii sõnalist kui numbrilist hindamist.

3.4. Sõnaline hinnang väljendab, millises osas on õpilane soovitud tulemused saavutanud, millises osas on vajakajäämisi ja kuidas saavutatu seondub õpilase varasemate õpitulemuste ning tema võimete ja vajadustega. Sõnaliste hinnangute skaala on järgmine:

«**Oskab väga hästi**» - õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on õige, loogiline ja mõtestatud, praktilises tegevuses ilmneb omandatud iseseisev ja loov rakendamine.

«**Oskab hästi**» - õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on üldiselt õige, loogiline ja mõtestatud, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi, praktilises tegevuses jääb mõnel määral puudu iseseisvusest.

«**Vajab harjutamist**» - õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on põhiosas õige, kuid esineb mõningaid puudusi ja eksimusi, põhioskused on omandatud lünklikult ja teadmiste rakendamisel praktilises tegevuses esineb raskusi. Õpilane vajab abistamist ja juhendamist.

«**Vajab palju harjutamist**» - õpilase suuline vastus (esitus), kirjalik töö, praktiline tegevus või selle tulemus on põhiosas õige, kuid esineb palju puudusi, põhioskusi ei ole täielikult omandatud ja teadmisi ei osata praktilises tegevuses rakendada. Õpilane vajab pidevat abistamist ja juhendamist.

3.5. Numbrilisel hindamisel kasutatakse järgmist hinnete ja/või punktiarvestust:

hinde «5» («väga hea») saab õpilane, kelle tulemus on täiel määral õppekava nõuetele vastav, 90–100% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

hinde «4» («hea») saab õpilane, kelle tulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid pole täielik või esineb väiksemaid eksimusi, 85–92% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

hinde «3» («rahuldav») saab õpilane, kelle tulemus on üldiselt õppekava nõuetele vastav, kuid esineb puudusi ja vigu, 65–74% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

hinde «2» («puudulik») saab õpilane, kelle tulemus on osaliselt õppekava nõuetele vastav, esineb olulisi puudusi ja vigu, 20–49% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

hinde «1» («nõrk») saab õpilane, kelle tulemus ei vasta õppekava nõuetele, 0–19% maksimaalselt võimalikust punktide arvust.

3.6. Aineõpetaja võib õpilase arengu ja õppimise toetamise eesmärgil rakendada viiepallisüsteemi diferentseeritult kasutades hinde järel vastavalt + või -.

3.7. Tõhustatud ja eritoel õppivate õpilaste hindamiskriteeriumid lepatakse kokku individuaalses õppekavas.

3.8. **märke «X»** tähistab ekoolis tegemata või nõuetele mittevastavat tööd, mis tuleb sooritada õpetaja poolt määratud ajaks. Kui õpilane jätab selle ülesande kokkulepitud ajal täitmata, võib õpetaja hinnata tööd hindega «1».

3.9. Eelpoolkirjeldatud skaalas hinnatakse õpilasi jooksvalt, samuti kasutatakse seda skaalat õppeperioodi hinnete välja panemisel.

3.10. Kui hindamisel tuvastatakse kõrvalise abi kasutamine või mahakirjutamine õpilase poolt, võib hinnata tulemust hindega «1» ja õpetajal on õigus mitte anda õpilasele järelevastamise võimalust.

3.11. Õpilase koolist lahkumisel teisendatakse selle õppeaasta kokkuvõtavad hinded ning käimasoleva õppeperioodi jooksul saadud hinded viiepallisüsteemi:

5+, 5, 5- - hinne 5 («väga hea»)

4+, 4, 4- - hinne 4 («hea»)

3+, 3, 3- - hinne 3 («rahuldav»)

3.12. Aasta hinded pannakse välja viiepallisüsteemis.

3.13. Õppeperioodi algul teeb õpetaja õpilastele teatavaks õppeaines nõutavad teadmised ja oskused, hindamise vormid ja ajakava.

3.14. Õppeperioodi jooksul kavandatud õpitulemuste omandamist kontrollivate kirjalike tööde (kontrolltööd) aeg kooskõlastatakse teiste õpetajatega.

3.15. Üldjuhul ei planeerita kontrolltöid esmaspäevale ja reedele. Erandiks on õppeained, mille tunnid on kord nädalas vastavatel päevadel.

3.16. Ühel õppepäeval võib õpilastel olla maksimaalselt üks kontrolltöö. Nädalas võib läbi viia kuni kolm kontrolltööd.

3.17. 8. klassis sooritavad kõik õpilased enda valitud teemal uurimis- või loovtöö.

4. Kokkuvõttev hindamine

- 4.1. Kokkuvõtavad sõnalised hinnangud kirjeldavad õpilase teadmisi ja oskusi erinevates õppeainetes ning üldpädevusi lähtuvalt õpilasele rakendatud õppekava nõuetest.
- 4.2. Kokkuvõttev hindamine toimub iga õppeperioodi lõpus ja õppeaasta lõpus.
- 4.3. I klassi õpilasi numbriliselt ei hinnata, vaid rakendatakse õppe kestel toimuvat sõnalist hindamist, mille käigus analüüsitakse õpilase teadmisi, oskusi, hoiakuid, väärtushinnanguid ja käitumist, antakse tagasisidet õpilase seniste tulemuste ning vajakajäämist kohta, innustatakse ja suunatakse õpilast edasisele õppimisele ning kavandatakse edasise õppimise eesmärgid ja teed.
- 4.4. II klassi õpilaste hindamisel kasutatakse I õppeperioodil sõnalisi hinnanguid, alates II õppeperioodist hinnatakse õpilasi numbriliselt.
- 4.5. II – IX klassis pannakse aastahinded välja õppeperioodi hinnete alusel.
- 4.6. Põhjusega pikaajalise puudumise tõttu (pikaajaline haigestumine, laagrid, võistlused jm põhjused) võib jääda õppeperioodi hinne välja panemata õppenõukogu otsusega, kus märgitakse ka hindamata jätmise põhjus ja järelevastamise aeg. Õppenõukogu otsus tehakse õpilasele ja lapsevanemale teatavaks kirjalikult. Märge kirjutatakse ka tunnistusele märkuste ossa.
- 4.7. Kui õppeperioodi lõpus on õppeaine jäänud hindamata ja õpilane ei ole kasutanud võimalust järele vastata, siis hinnatakse tulemust hindega «1» («nõrk») või antakse tulemustele mitterahuldav hinnang.
- 4.8. Õpilasele, kelle õppeperioodi hinne on «2» («puudulik») või «1» («nõrk»), kellele on antud samaväärne sõnaline hinnang või on jäetud hinne välja panemata, koostatakse selles õppeaines individuaalne õppekava või määratakse mõni muu tugisüsteem (nt logopeediline abi, õpiabiõpe jm) vastavalt kooli õppekavas sätestatule, et aidata omandada nõutavad teadmised ja oskused.

5. Järelevastamine ja hinnete parandamine

- 5.1. Kui õpilane on hindelise töö toimumise ajal puudunud koolist põhjuseta, siis ei pea õpetaja töö tegemist õpilasele võimaldama. Tegemata töö hinnatakse hindega «1» .
- 5.2. Kui õpilane puudub hindelise töö toimumise ajal põhjusega, siis tuleb tal tegemata töö sooritada õpetajaga kokkulepitud ajaks, mille paneb õpetaja ekooli. Pärast kokkulepitud tähtaja möödumist pole õpilasel õigust ilma mõjuva põhjuseta tööd enam sooritada ning tema hinne on «1» .
- 5.3. Järeltööd on võimalus teha üldjuhul üks kord. Erandkorras võib aineõpetaja anda mitu võimalust.
- 5.4. Kui õpilane ei ilmu õpetajaga kokku lepitud ajal järeltööd sooritama, siis ei pea õpetaja enam uut järeltöö aega võimaldama.
- 5.5. Hindeid saab parandada kokkuleppel õpetajaga.
- 5.6. Tegemata kodust või tunnis tehtud tööd võib hinnata hindega «1» ja õpetaja ei pea õpilasele hinde parandamist võimaldama.
- 5.7. Aineõpetaja teavitab klassijuhatajat õpilastest, kelle jooksvad õppeperioodi hinnad on «1» ja/või «2», et klassijuhataja saaks vestelda nii õpilase kui lapsevanemaga esimesel võimalusel. Vajadusel kaasatakse tugispetsialiste ja määratakse direktori käskkirjaga õpilase arengut ja õppimist toetavad tugimeetmed.
- 5.8. Hindamispehiohteid tutvustab aineõpetaja õpilastele õppeperioodi alguses.

6. Õpilase järgmisesse klassi üleviimine

- 6.1. Õpilase järgmisesse klassi üleviimise otsustab õppenõukogu.
- 6.2. Õpilane, keda ei ole jäetud täiendavale õppetööle, viiakse järgmisse klassi üle enne õppeperioodi lõppu. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 30. augustiks.
- 6.3. Õpilane, kes jäeti täiendavale õppetööle, kuid keda ei jäeta klassikursust kordama, viiakse järgmisse klassi üle hiljemalt 30. augustiks ja vajadusel määratakse õppenõukogu poolt tugisüsteem järgmiseks õppeaastaks.
- 6.4. Kui õpilane viiakse üle järgmisse klassi puudulike aastahinnetega, määrab õppenõukogu tugisüsteemi õpilase arengu toetamiseks järgmisel õppeaastal.
- 6.5. Põhjendatud otsusega võib õppenõukogu erandjuhul jätta õpilase klassikursust kordama, kui õpilasel on kolmes või enamal õppeaines pandud välja aastahinne «2» («**puudulik**») või «1» («**nõrk**») või on antud samaväärne aastahinne ja täiendav õppetöö ei ole andnud tulemusi ning õppekavaga nõutavate õpitulemuste saavutamiseks ei ole otstarbekas rakendada individuaalset õppekava või muid koolis rakendatavaid tugisüsteeme.
- 6.6. Õppenõukogu kaasab klassikursuse kordamise otsust tehes õpilase ja tema seadusliku esindaja ning kuulab ära tema arvamuse. Õppenõukogu otsuses peavad olema esile toodud kaalutlused, mille põhjal peetakse otstarbekaks jätta õpilane klassikursust kordama.
- 6.7. Käesolevas punktis sätestatud tähtaegu ei kohaldata õpilase suhtes, kellele on koostatud individuaalne õppekava, kus on ette nähtud erisused järgmisse klassi üleviimise ajaks.

7. Põhikooli lõpetamine

- 7.1. Põhikooli lõpetab õpilane, kellel õppeainete viimased aastahinded on vähemalt rahuldavad ning kes on sooritanud vähemalt rahuldava tulemusega ühtsed põhikooli lõpueksamid eesti keelest, matemaatikast ja valikeksami ning on sooritanud loovtöö.
- 7.2. Põhikooli lõpetanuks võib õpilase või tema seadusliku esindaja kirjaliku avalduse alusel ja õppenõukogu otsusega pidada ning põhikooli lõputunnistuse anda õpilasele:
  - kellel on üks «**puudulik**» või «**nõrk**», eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne;
  - kellel on kahes õppeaines kummaski üks «**puudulik**» või «**nõrk**» eksamihinne või õppeaine viimane aastahinne.
- 7.3. Haridusliku erivajadusega õpilasele, kelle individuaalne õppekava sätestab teistsugused nõuded võrreldes riikliku õppekavaga, on lõpetamise aluseks individuaalse õppekava õpitulemuste saavutatus.
- 7.4. Põhikooli võib lõpetada eksternina kui õppija:
  - on sooritanud põhikooli lõpueksamid ning
  - on sooritanud aineksamid nendes õppeainetes, milles tal puuduvad põhikooli lõputunnistusele kantavad hinded, või milles ta ei ole tõendatud teadmisi ja oskusi varasemate õpi- ja töökogemuste arvestamise kaudu. Eksterni ei hinnata kehalises kasvatuses, tööõpetuses, käsitöös ega kodunduses.

8. Käitumise ja hoolsuse hindamine

8.1. Käitumise ja hoolsuse tagasisidestamise eesmärk on suunata õpilast järgima üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnorme, täitma kooli kodukorra nõudeid ning motiveerida õpilast hoolikalt täitma õppeülesandeid.

8.2. Käitumise hindamise aluseks on kooli kodukorra täitmine ning üldtunnustatud käitumis- ja kõlblusnormide järgimine koolis.

8.3. Hoolsuse hindamise aluseks on õpilase suhtumine õppeülesannetesse - kohusetundlikkus, töökus ja järjekindlus õppeülesannete täitmisel.

8.4. Hinnangu andmisel arvestatakse kooli kodukorra täitmist, viisakat käitumist nii koolis kui ka väljaspool kooli, viisakat suhtlemist kaasõpilaste ja täiskasvanutega, sobiva sõnavara kasutamist, ausust, sõbralikkust ja abivalmidust, õpetaja korralduste täitmist, tunnirahu hoidmist, mittehilinemist ega põhjuse ta puudumist, kooli vara, õppevahendite ja ruumide hoidmist, õppimist järjepidevalt ja võimete kohaselt, vajalike õppevahendite olemasolu, koduste ülesannete õigeaegselt täitmist ja kokkulepitud tähtaegadest kinnipidamist.

8.5. Käitumist ja hoolsust hinnatakse kokkuvõtva hinnanguga järgmiselt:

Hinnang «**eeskujulik**» (ekoolis “E”) määratakse õpilasele, kes üldjuhul täidab punktis 8.4. nimetatut.

Hinnang «**hea**» (ekoolis “H”) määratakse õpilasele, kes enamasti täidab punktis 8.4. nimetatut.

Hinnang «**rahuldav**» (ekoolis “R”) määratakse õpilasele, kellel punktis 8.4. nimetatud esineb olulisi eksimusi.

Hinnang «**mitterahuldav**» (ekoolis „MR“) määratakse õpilasele, kellel punktis 8.3 esineb korduvaid eksimusi ja/või ei allu õpetajate korduvatele nõudmistele ja/või on hindamisperioodi jooksul toime pannud üksiku õigusvastase teo ja/või on käitunud ebakõlbeliselt ja/või on puudunud põhjusteta üle 20% õppetundidest. Hinnangu mitterahuldav määramisel lisatakse selgitus ekooli.

8.6. Aineõpetajad fikseerivad oma hinnangu kõikide oma õpilaste käitumise ja hoolsuse kohta ekoolis iga õppeperioodi lõpus ning klassijuhataja paneb nende põhjal kokkuvõtva hinnangu käitumisest ja hoolsusest.

8.7. Käitumise ja hoolsuse hinnang ei kajasta õpilase teadmisi.

9. Hinnete, käitumise ja hoolsuse hinnangu vaidlustamine

9.1. Õpilasel ja tema seaduslikul esindajal on õigus hinded või hinnangud vaidlustada viie tööpäeva jooksul pärast hinde või hinnangu teada saamist, esitades kooli õppejuhile kirjalikult vastava taotluse koos põhjendustega.

9.2. Hinde või hinnangu vaidlustamise korral teeb kooli õppejuht otsuse ja teavitab sellest taotluse esitajat kirjalikult 14. tööpäeva jooksul otsuse vastuvõtmise päevast alates.